

Západní instruktoři cvičí ukrajinské vojáky používat střelivo s ochuzeným uranem. Tři tisíce Srbů žalují NATO. Celé vyjádření prokurátorky Haagského tribunálu o používání ochudobněného uránu zo strany NATO

- CZ24 News | 30. března 2023

Britští a američtí instruktoři podle britské publikace Declassified UK cvičili ukrajinské vojáky v používání střel s ochuzeným uranem.

Publikace ve své zprávě odkazuje na video britského ministerstva obrany na YouTube, kde ministerstvo uvádí, že instruktoři „začínají seznamovat střelce, nabíječe a velitele s typy munice pro Challenger 2“.

Náboje s ochuzeným uranem jsou podle publikace položeny na stole před ukrajinskými vojáky, kteří poslouchají přednášku amerických a britských vojáků. Tyto střely jsou označeny jako „inertní“, což může znamenat, že jde o repliky.

„Oranžovo-černý projektil na videu se zdá být inertní demonstrační verzí britské 120mm munice CHARM3 s ochuzeným uranem,“ řekl publikaci Doug Weir, expert z Observatory for Conflict and Environment.

British and American instructors trained Ukrainian troops in the use of depleted uranium shells, according to the British publication Declassified UK.

In its report, the publication refers to a YouTube video by the British Ministry of Defense, where the <https://t.co/tM2zE5xofE...> pic.twitter.com/M4UinVWe1d

— Victor vicktop55 (@vicktop55) [March 27, 2023](#)

TŘI TISÍCE SRBŮ ŽALUJÍ NATO

Podání dvou nových žalob proti Severoatlantické alianci připravují právníci zastupující tři tisícovky Srbů.

Jde jim o odškodnění za následky použití munice s ochuzeným uranem během bombardování v roce 1999 jak v Srbsku, tak v Kosovu a Metohiji, informovala stanice B92 s tím, že mnozí z nich trpí onkologickými onemocněními.

Několik podobných žalob bylo podáno už loni v lednu, a i když byly všechny relevantní dokumenty přeloženy do angličtiny, podle B92 Aliance zatím nijak nereagovala.

Právník Srdjan Aleksić, jenž novou skupinu zastupuje, se při vypracování žalob opíral o verdikt

italského soudu. Ten přiznal odškodnění zhruba 250 italským vojákům, u nichž se následkem použití munice s ochuzeným uranem objevila nejružnější vážná, v mnoha případech i smrtelná onemocnění.

Zmíněné tři tisíce Srbů žalujících NATO tvoří nejen příslušníci srbské armády, ale i srbští civilisté. Mnozí z nich trpí velmi specifickým nádorovým onemocněním a vyšetření prokázala, že v jejich krvi byly těžké kovy.

Následky bombardování NATO v roce 1999 v kosovské Prištině.

Bomby s ochuzeným uranem, který zvyšuje jejich průraznost, nasadila na území bývalé Jugoslávie v roce 1999 americká a britská armáda. **V příštím desetiletí v některých oblastech Kosova podle místních lékařů stoupl výskyt rakoviny o 200 procent.**

OCHUZENÝ URAN ŠKODIL I V NATO

Zdravotní potíže následkem styku s ochuzeným uranem měli i vojáci Itálie, Francie, Nizozemska, Španělska, Belgie a Portugalska. Vžilo se pro ně označení balkánský syndrom.

Tuto municí použila americká armáda v masovém měřítku také proti Iráku během války v Zálivu v roce 1991. Iráčtí lékaři poté tvrdili, že v zemi vzrostl počet onkologických onemocnění a výskyt nejružnějších genetických deformací, které před válkou nezaznamenali.

Až 2500 obětí, tvrdí Bělehrad

Použití munice s ochuzeným uranem bylo součástí operace Spojenecká síla, která trvala od 24. března do 10. června 1999 a byla součástí války v Kosovu.

Kromě materiálních škod za miliardy dolarů při ní přišlo o život podle odhadů Bělehradu až 2500 obyvatel bývalé Jugoslávie.

BÝVALÁ PROKURÁTORKA HAAGSKÉHO TRIBUNÁLU A JEJ VYJADŘENÍ O POUŽÍVÁNÍ OCHUDOBNENÉHO URÁNU ZO STRANY NATO

V roce 2001 Carla Del Ponte, vtedajšia hlavná prokurátorka Medzinárodného trestného

tribunálu Haagskeho tribunálu pre bývalú Juhosláviu, označila použitie zbraní s ochudobneným uránom zo strany NATO za „vojnový zločin“. Odvtedy sa hovorí o takzvanom „balkánskom syndróme“ - súbore chorôb, ako sú Hodgkinove lymfómy a iné formy rakoviny. Teraz, keď ich Veľká Británia zvažuje poslať na Ukrajinu, náhle sa stávajú „neškodnými“

Správa OSN, uverejnená minulý rok, dôrazne varovala pred používaním ochudobneného uránu vo **vojne na Ukrajine** pre jeho možné následky: „Ochudobnený urán a toxické látky v bežných výbušninách môžu spôsobiť podráždenie pokožky, zlyhanie obličiek a zvýšiť riziko rakoviny. Chemická toxicita ochudobneného uránu sa považuje za hlavný problém ako možný vplyv jeho rádioaktivity.“

„Spojené kráľovstvo spolu s letkou ťažkých bojových tankov Challenger 2 pošle aj pancierové granáty obsahujúce ochudobnený urán“, oznámila grófká Annabel Goldiová, námestníčka ministra obrany vo vláde Rishiho Sunaka. Oznámenie bolo urobené 20. marca počas vypočutia v nevolenej Snemovni lordov, čo v miestnych médiách prešlo potichu, až kým ho nasledujúci deň nespustili ukrajinské noviny. V reakcii na obavy niektorých poslancov, prítomných v rokovacej sále, sa Annabel Goldie pokúsila bagatelizovať rozsah správ: „Spolu s letkou pošleme aj súvisiacu muníciu vrátane pancierových granátov, ktoré obsahujú ochudobnený urán, pretože sú vysoko účinné pri neutralizácii moderných ruských tankov a obrnených vozidiel.“ Pani barónka však „zabudla“ povedať aj druhú časť pravdy, že dopad guľiek spôsobuje šírenie **mikročastíc uránu**, ktoré, hoci sú „vyčerpané“, naďalej emitujú žiarenie na úkor okolitých ľudí a území.

Keďže ide o zbrane s rádioaktívnymi účinkami nielen na ľudí, ale aj ohrozením životného prostredia, nepatria do kategórií konvenčných zbraní, ale skôr do šedej zóny: neexistuje žiadna oficiálna zmluva ani medzinárodné zákony, zakazujúce zbrane s ochudobneným uránom, ale ich použitie možno považovať za vojnový zločin práve kvôli rádioaktívnym účinkom a pretrvávaniu účinnosti týchto zbraní v životnom prostredí.

Teraz, keď **Spojené kráľovstvo** oznámilo, že bude dodávať Ukrajine **granáty s ochudobneným uránom**, masmédiá namiesto toho, aby toto rozhodnutie odsúdili, sa prepožičali na zakrytie uvedených zdravotných rizík a podporujú zaslanie tejto vysoko výnosnej pancierovej protitankovej munície na Ukrajinu spôsobom, ktorý George Orwell v ikonickom diele 1984 ako temnom varovnom príbehu o nebezpečenstvách totality, vládneho dohľadu a cenzúry nazval dodnes zaužívaným slovom doublethink – dvojité myslenie, čo predstavuje „vedieť a nevedieť, byť si vedomý pravdivosti vykonštruovaných lží, ale tieto pravdy ohýbať tak, ako sa páčia systému a obom naraz veriť.“ Orwelovské dvojité myslenie sa takto fakticky v nezmenenej forme prorocky prenieslo do našej súčasnosti štyrmi príkladmi doublethinku, ktoré v jeho klasickom románe 1984 zahŕňajú slogany: Vojna je mier – motto súkromnej spoločnosti Svetového obchodného fóra v Davose, Sloboda je otroctvo, Nevedomosť je sila a $2 + 2 = 5$).

Čo je obohatený urán a nebezpečenstvo jeho použitia

Obohatený urán sa používa ako palivo v jadrových elektrárnach. Jeho zvyšok, nazývaný ochudobnený urán, sa používa v civilnom aj vojenskom prostredí. Dôvodom sú nízke náklady na urán, jeho vysoká hustota a ľah. Vzhľadom na nadmerné používanie ochudobneného uránu vo svete sa vynára otázka, či ide o netoxický alebo potenciálne nebezpečný materiál. Prvý, kto sa toho obával, bol kňaz Jean-Marie Benjamin, ktorý bol svedkom zverstiev, ktoré utrpelo iracké obyvateľstvo vo vojne.

Zbrane, obsahujúce ochudobnený urán, majú v skutočnosti rádioaktívne účinky a vysokú odolnosť voči životnému prostrediu. Z toho dôvodu nemôžu byť kategorizované ako konvenčné zbrane, pretože porušujú článok 23 Haagskeho dohovoru z roku 1899

a Newyorský dohovor z roku 1976.

Ochudobnený urán nie je vo svojej pôvodnej forme nijako zvlášť nebezpečný, keď sa však v dôsledku jeho použitia vznieti, fragmentuje sa na malé, prašné a potencionálne toxické častice. Tieto častice sa šíria vzduchom s extrémnou ľahkosťou. Ohrozuje tak veľmi vysoký počet ľudí. Ochudobnený urán je v skutočnosti vysoko **t o x i c k ý**, ak je vdýchnutý, požitý alebo ak príde do priameho kontaktu s ranami, napr. v prípade projektilu s ochudobneným uránom. Hlavným nebezpečenstvom kontaminácie je jeho inhalácia. Prach je veľmi jemný a ovplyvňuje pľúcne alveoly vo veľmi krátkom čase.

Rádioaktivita ochudobneného uránu je na druhej strane definovaná ako nízkoúrovňová. V skutočnosti má obohatený rádioaktívny urán oveľa vyšší potenciál rádioaktivity.

Potenciálne škody spôsobené vystaveniu ochudobnenému uránu sa v každom prípade a bez ohľadu na jeho rádioaktivitu týkajú obličiek, pankreasu, žalúdka a čriev.

Zistila sa priama príčinná súvislosť medzi vystavením sa ochudobnenému uránu a rakovinou. Dlhodobé nebezpečenstvo však zatiaľ nemá dostačujúce dôkazy. Ako priame choroby z ochudobneného uránu zostávajú Dodgkinov lymfóm a leukémia.

BALKÁNSKY SYNDRÓM

Ochudobnený urán sa používal v mnohých vojnových zónach najmä na Balkáne, v Afganistane a Iraku. Vďaka svojim zápalným vlastnostiam a vysokej hustote našiel široké využitie pri výrobe projektilov s ochudobneným uránom a munície zariadení rôzneho druhu. Z toho dôvodu sa vojaci, zapojení do vojny v Perzskom zálive a na Balkán, ako aj medzinárodných vojenských misií, nakazili chorobami a patogénmi, súvisiacimi s vystavením účinkom ochudobnenému uránu.

Prvý debut zbraní s ochudobneným uránom na bojisku sa datuje do prvej vojny v Perzskom zálive, kde ho používala americká armáda, ktorá sa od šesťdesiatych rokov zaujímala o jeho použitie . Následne sa vo veľkom meradle používal v Iraku, Afganistane a na Balkáne, kde potenciálne spôsobili dlhý zoznam chorôb, väčšinou spojených s rôznymi formami rakoviny. Hoci vo vedeckej komunite neexistuje konsenzus o toxicite ochudobneného uránu, v týchto prípadoch bol pozorovaný nezvyčajne vysoký počet vojakov, ktorí po návrate z vojny ochoreli na „záhadnú“ chorobu. Ale nielen to: ako ukázal článok z roku 2013, uverejnený v The Lancet, v Iraku bol po vojnách v rokoch 1991 a 2003 hlásený významný nárast pôrodov s malformáciami.

OCHUDOBNENÝ URÁN VO VOJNE V PERZSKOM ZÁLIVE (1990-1991)

Počas vojny v Perzskom zálive explodovalo 300 ton IU zo zbraní útočných lietadiel, z ktorých každá škrupina obsahovala 272 gramov. Vo veľmi technickom a podrobnom spise taliansky Peacelink píše: „Keď penetrátor uránu dopadne na cieľ alebo keď sa vznieti tank s pancierovaním uránu alebo muníciou USA, časť ochudobneného uránu zhorí a oxiduje na malé častice. Prenikače ochudobneného uránu, ktoré nezasiahnu cieľ, môžu zostať na zemi, kde zotrávajú (sú tzv. pochované) alebo zostávajú ponorené vo vode.

Testy americkej armády ukázali, že keď penetrátor ochudobneného uránu zasiahne cieľ, 20 až 70

percent penetrátora zhorí a oxiduje na malé častice. **To znamená, že po náraze penetrátora ochudobneného uránu s priemerom 120 mm na obrnený cieľ sa uvoľní 2 až 7 libier (0,9 - 3 kg) vysoko toxického rádioaktívneho uránového prášku.**

OCHUDOBNENÝ URÁN V KOSOVE (1998-1999)

Na Balkáne sa odhaduje, že do pôdy bývalej Juhoslávie bolo vyhodených 30 000 ton ochudobneného uránu, ale zatiaľ čo americkí vojaci vedeli o škodách, ktoré by vyplynuli z expozície a boli vybavení ochranným odevom, Paecelink píše: „Naši talianski vojaci neboli informovaní o nebezpečenstvách a nosili látkové tričká a nohavice. Najnovšia príručka výcviku amerických vojakov odporúča vojakom, aby dodržiavali vzdialenosť najmenej 100 metrov od budov, zasiahnutých strelami s plochou dráhou letu a nepribližovali sa, pokiaľ nie sú nechránení. Dôsledky nedostatočnej ochrany našich vojakov sú tu stále pre všetkých, alebo aspoň pre tých, ktorí závažnosť tohto problému chcú vidieť.

Dr. Domenico Leggiero, bývalý taliansky vojnový pilot a zakladajúci člen Vojenského observatória, výboru na štúdium, výskum a identifikáciu možných riešení problémov, **týkajúcich sa ochrany a uznávania práv personálu ozbrojených síl, senátorov informoval o súčasných podmienkach obetí ochudobneného uránu, ich rodinách, utrpení, spôsobenom smrťou mladých vojakov, mlčaní inštitúcií a médií. Žiadal, aby boli podniknuté kroky na rýchle zriadenie vyšetrovacieho výboru pre tento hrozný príbeh a katastrofu.**

Predseda Senátu Marini schválil existenciu komisie v novembri 2006, aby bolo ukončené trápenie mnohých rodín obetí, ktoré mesiace a mesiace trpeli vážnym zneužívaním mlčania: mladých ľudí, často na konci života zabudnutých Komisiou ministerstva obrany, opustených štátom.

OSN aj talianski armádni velitelia a vodcovia štátu si boli vedomí rozsiahleho používania ochudobneného uránu v misiách v B o s n e medzi rokmi 1994 a 1995. Nikto však k tomu nikdy nezaujal stanovisko.

Šetrenie účinkov ochudobneného uránu na zdravie v Taliansku Zdá sa, že „balkánsky syndróm“ je spôsobený rádioaktivitou projektilov s ochudobneným uránom zmiešanou s toxicitou, ktorú predstavujú častice vznikajúce pri výbuchoch. Tieto mikročastice sú nebezpečné, ak sú vdýchnuté, pretože spôsobujú zápal, ktorý z dlhodobého hľadiska vedie k tvorbe nádorov a rôznych patológií, viac či menej závažných.

Taliansko Ministerskou vyhláškou, uverejnenou v úradnom vestníku 27. augusta 2004, ustanovilo vykonávanie monitorovacieho programu na zisťovanie ochudobneného uránu a arzenu v potravinách z Bosny a Hercegoviny a takisto na prítomnosť ochudobneného uránu v Kosove.

Cieľom talianskych orgánov bolo okrem iného aj identifikovať zodpovedné osoby, ak existujú a zistiť príčinnú súvislosť medzi vystavením ochudobnenému uránu a ochoreniami ako sú lymfómy a leukémia. **Taliansky Vyšší inštitút zdravia vysvetľuje: „Rádioaktivita ochudobneného uránu sa síce považuje za „nízkoúrovňovú“, v podstate porovnateľnú s prirodzenou úrovňou žiarenia pozadia, ale jej nebezpečnosť nezávisí výlučne od toho. Expozícia tohoto materiálu môže vo všeobecnosti spôsobiť poškodenie obličiek, pankreasu, žalúdka alebo čriev, ako aj vykazovať karcinogénne a teratogénne účinky. Najväčšie riziko nastáva, keď je práškový materiál vdýchnutý alebo zavedený do tela prostredníctvom potravy alebo vody, ale jeho**

toxicita sa prejavuje aj v prípade kontaktu s telom cez rany“. Choroby, vyvinuté vojakmi počas vyššie uvedených vojen, boli pomenované syndrómom vojny v Perzskom zálive a balkánskym syndrómom.

Po návrate z medzinárodných mierových misií v Iraku, Bosne, Kosove, Somálsku a Afganistane ochorelo na onkologické ochorenia množstvo talianskych vojakov. Národná asociácia obetí ochudobneného uránu (ANVUI) poukazuje na to, že medzi postihnutými vojakmi prišlo o život niekoľko stoviek. Štyri parlamentné výbory vyšetrovali záležitosť a bolo vynesených 250 rozsudkov proti ministerstvu obrany, ale boj o rodiny obetí sa ešte neskončil, pretože používanie granátov s ochudobneným uránom pokračuje, čoho jasným dôkazom je aj zaslanie týchto zbraní Velkou Britániou na Ukrajinu, ktorej režim to prijíma bez ohľadu na následky svojho obyvateľstva a zničenie životného prostredia do takej miery, že produkty, spracované napr. z obilia za kontaminovanej pôdy budú konzumovať spolu s Ukrajincami aj obyvatelia štátov, kam budú ich produkty dodávané. Veľká Británia je štátom, ktorý sa svojim cynickým prístupom nielen v zabránení rokovania o mieri, ale aj dodávkami zbraní s ochudobneným uránom podpisuje pod tragédiu ukrajinského národa z bezpečnej vzdialenosti 2 100 Westminsterského paláca od územia, ktoré sa chystá priamo ohroziť. Ukrajinská vláda by z dôvodu ochrany bezpečnosti štátu a jeho obyvateľstva mala odmietnuť prisun týchto zbraní na svoje územie, čo však nerobí. Aj my, slovenskí občania dobre vieme, prečo sú si obidve súčasné vlády také blízke ...

Talianske ministerstvo obrany deklarovalo, že nemá v úmysle tento fenomén žiadnym spôsobom podceňovať.

Diskusia o ochudobnenom uráne pokračovala, ktorej neskôr členka Výboru uvádza: „V poslednej dobe sa medzi správami o ochudobnenom uráne zistilo, že na strelnici Quirra na Sardínii, v gigantickom priestore dokonca 12 000 hektárov, armáda roky cvičila so zbraňami rôzneho výkonu a kalibru. Ide o zbrane, medzi ktorými sú aj mnohé zbrane s ochudobneným uránom. Ako dôkaz toho bol v blízkosti sardínskeho mnohouholníka nájdený aj mŕtvy baránok. Prirodzene sa pásol a jedol kontaminovanú trávu. Položme si otázku: Aj naši vojaci sa tiež sklonili k zemi, aby spásli tú trávu? Univerzita, ktorá analyzovala zviera – Polytechnika v Turíne, zistila stopy ochudobneného uránu v končatinách zvieraťa a zhodou okolností mnohí chorí a zosnulí vojaci v posledných rokoch pôsobili v tomto polygóne predtým, ako bolo zistené, že boli kontaminovaní.

Ako dôkaz stačil baránok. Členka Výboru k tomu uviedla: „**A koľko chorých civilistov žije v blízkosti týchto polygónov alebo tých civilistov, ktorí boli použítí na čistenie týchto miest?**“

Rímsky súd rozhodol, že smrť mnohých talianskych vojakov na Balkáne nebola spôsobená podávaním infikovaných vakcín, ako účelovo vyhlásili lekári ministerstva obrany, ale výbuchom zbraní s ochudobneným uránom. Vyplýva to z prieskumu výskumných ústavov univerzít v Modene a Reggio Emilia. Podľa týchto vedcov zomrelo viac ako dvesto vojakov a viac ako dvetisíc je chorých, pretože sú obeťami kontaminácie ochudobneným uránom. Súd rozhodol, že ministerstvo obrany musí toto všetko zaplatiť a odškodniť mnohé rodiny, ktoré utrpeli smrťou svojich detí. Aby sme získali predstavu o výške odškodnenia zo strany štátu, stačí povedať, že ten istý súd stanovil, že len pre Andreu Antonacciho, ktorý sa nakazil na Balkáne a zomrel vo svojom dome v Lecce, bola suma, ktorú štát musel rodine zaplatiť, takmer jeden milión eur.

„Nie je teda pravda, že nie je potrebné bojovať proti obvyklým pravidlám štátu. Niekedy, keď na tom trváte, môžete dokonca dosiahnuť spravodlivosť“, uvádza sa vo vyhlásení.

Národné observatórium azbestu (ONA) zistilo u tisícoch talianskych vojakov, ktorí sa vrátili z misií

na Balkáne, že boli postihnutí rôznymi chorobami. Najbežnejšie boli Hodgkinove a non-Hodgkinove lymfómy a leukémia. Prezident ONA Ezio Bonanni opakovane odsúdil riziká vystavenia ochudobnenému uránu a pripomenul, že táto látka „spôsobila stovky úmrtí iba na hemolymfopoetické nádory medzi všetkými, ktorí boli zamestnaní v misiách v zahraničí“. V rokoch 1991 až 1995 boli Bosna a Hercegovina a Kosovo zasiahnuté NATO granátmi s ochudobneným uránom.

Rozhodnutie z roku 1999, ktoré vydal Dvor audítorov regiónu Lazio, potvrdilo odvolanie predložené vojakom, ktorý ochorel na rakovinu a ktorému ministerstvo obrany zamietlo žiadosť o privilegovaný dôchodok. Rozhodnutie **zdôraznilo koreláciu medzi chorobou a environmentálnymi podmienkami**, v ktorých armáda slúžila (Kosovo). Niekoľko forenzných lekárskeho správ, vypracovaných na základe poverení súdom, potvrdilo prítomnosť niekoľkých nanočastíc „cudzích biologickému tkanivu“ v neoplastických tkanivách vojaka, ktoré jednoznačne svedčia o vystavení kontaminácii životného prostredia. Zo spisu tiež vyplýva, že „všetky potraviny, distribuované do jedálne a do obchodu základne, v ktorej boli žalobcovi podávané, vrátane vody a potravín, ako aj vecí na osobnú hygienu, boli zásobované priamo na mieste“, a preto boli znečistené ochudobneným uránom a jeho mikroprachom. Informácia, ktorá nadobúda ešte väčší význam, ak vezmeme do úvahy, že oblasť Kosova pod ochranou talianskeho kontingentu bola najviac bombardovaná NATO v roku 2013 na takmer 2 000 miestach s celkovým počtom viac ako 50 000 granátov.

Konečný rozsudok odvolacieho súdu, **týkajúceho sa prípadu Andrea Antonacciho, bol vyhlásený v máji 2015 v právnej veci poddôstojníka, ktorý zomrel na rakovinu po svojej misii v Kosove a v ktorom sa výslovne uvádza:** „S jednoznačnou istotou bez akýchkoľvek dôvodných pochybností bola preukázaná príčinná súvislosť medzi vystavením toxickému látke a chorobou.“ **Právnik Tartaglia k verdiktu súdu uviedol:** „Súd týmto demonštroval, že vojenský vodcovia poznajú nebezpečenstvá a neurobili nič, aby im zabránili. A toto je ten rušivý moment - nielen za sumu rekordného odškodnenia, priznaného rodinným príslušníkom talianskeho vojaka, ktorý ochorel a zomrel na nádor, ktorý sa u neho rozvil po účasti na misii v Kosove v rokoch 2002 až 2003, ale aj za dôvody, na základe ktorých bolo ministerstvo obrany odsúdené.

Komisia ukončila svoju prácu vo februári 2018. Záverečná správa uvádza, že „kritické otázky prispeli k zasiatiu úmrtí a chorôb medzi vojenských pracovníkov“ a pokračuje: „Nedostatočné pravidlá vojenskej bezpečnosti a ich popieranie ministerstvom priviedlo zničujúci výsledok.“

V správe sa takisto uvádza, že „opakované rozsudky všeobecného a správneho súdnictva neustále potvrdzujú existenciu príčinnej súvislosti na právnej úrovni medzi zisteným vystavením ochudobnenému uránu a patológiami hlásenými armádou alebo príbuznými. V prípade uránu bola vedecky potvrdená aj príčinná súvislosť s tubulárnou nefropatiou, pričom v roku 2008 bola schválená tabuľka chorôb z povolenia.

V správe Komisie sa takisto uvádza: „Ide aj o prípad vojaka Antonia Attianeseho, obeť vážnej patológie, ktorá vznikla po jeho pobyte na územiach, kontaminovaných prítomnosťou ochudobneného uránu v Afganistane. Komisiou bol 15. marca 2017 odsúdený obštrukčný postoj niektorých nadriadených a vážne hrozby, ktorým bol vystavený v priebehu praktík, týkajúcich sa jeho žiadosti o zmenu služby zo zdravotných dôvodov.

Situácia v júli 2020: Talianskych obetí na rozhraní od 90. rokov, ktorí zomreli, bolo 382 a vojakov, ktorí mali vážne komplikácie rakoviny, je 7 600.

Ministerstvo obrany už obdržalo viac ako 150 rozsudkov na zaplatenie odškodnenia, voči nim sa

odvolalo. Vincenzo Riccio, prezident A.N.V.U.I (Národná asociácia obetí ochudobneného uránu) a sám obeť balkánskeho syndrómu, hovorí o všetkých prekážkach, ktoré stále vytvára rezort obrany, aby sa vyhol zaplateniu náhrad škôd, pričom velitelia armády sú často napojení na zástupcov ministerstva.

Otázka ochudobneného uránu však nie je spojená len s minulosťou, ale stále je ústrednou skutočnosťou. Aj dnes je veľa vojakov, ktorí naďalej ticho ochorejú. Vykonávajú chemoterapiu počas bežných licencií, ale nehlásia to zo strachu zo straty zamestnania a platu. Takto pokračujú aspoň tak dlho, ako môžu. Uránové bomby boli teraz zhodené, prítomnosť chemického prvku v určitých oblastiach sveta je niečo nezvratné a každý, kto prechádza týmito oblasťami, riskuje, že sa týmito chorobami nakazí. Opýtajte sa vojakov, ktorí mali deti s malformáciami alebo ktorí už nie sú sebestační alebo tých, ktorí ochoreli počas stretnutí na strelniciach na Sardínii, či je otázka uránu anachronická alebo nie. Vypočujte si ich odpovede...”

Vidieť hlavy štátov, generálov, veliteľov armády a politikov, tvrdiacich, že všetko je v poriadku, že tam, kde operovali talianske jednotky, nie je prítomnosť ochudobneného uránu, bol a je nedostatok rešpektu voči nám všetkým. Najmä pre mŕtvych.

Začiatkom júla 2020 odznelo v parlamente vyhlásenie: **„Nemôžeme naďalej vystavovať našich vojakov nanočasticiam, ktoré sa uvoľňujú spaľovaním materiálov obsahujúcich túto látku, prítomnú vo výzbroji a ktorej vdychovanie predstavuje nebezpečenstvo pre telo.“**

V Taliansku podľa prieskumu Národného observatória azbestu (ONA) bolo asi 8 000 talianskych vojakov, vracajúcich sa z misií na Balkáne, postihnutých rôznymi chorobami.

V rozhodnutí Dvora audítorov regiónu Lazio z roku 2013 sa zdôraznila **korelácia medzi chorobou a environmentálnymi podmienkami**, v ktorých talianska armáda slúžila.

Novinár Gianluca De Feo, ktorý sa dlhodobo venuje otázkam škodlivosti týchto zbraní na ľudské zdravie, v La Repubblica pripúšťa, že guľky s ochudobneným uránom sú „možno **najzvrátenejšou zbraňou, aká bola kedy vynájdená** syntézou fyzikálnych vied konvertovaných na prax vojny a obklopených hanebnou aurou ďaleko prevyšujúcou jej účinnosť v boji.“

Dňa 31. decembra 2019 bola v Taliansku z iniciatívy obetí a rodín obetí, ktoré ochoreli v dôsledku vystavenia ochudobnenému uránu, založená A.N.V.U.I. - Národná asociácia obetí ochudobneného uránu. Ochudobnený urán spôsobuje nádory a kontamináciu - teraz ho pošlú na Ukrajinu

Diskusia v rámci medzinárodného spoločenstva o používaní zbraní s ochudobneným uránom sa ešte neskončila, pretože tento typ projektilu nebol definitívne zakázaný. Niekoľko krajín, vrátane Spojeného kráľovstva, naďalej používa tieto „nekonvenčné zbrane“. To znižuje ich vplyv na zdravie a životné prostredie tým, že odôvodňuje výber na základe štúdií, ktoré popierajú priamu súvislosť medzi guľkami a chorobami alebo absenciu reštriktívnych zmlúv v tejto súvislosti. Zároveň sa neberie do úvahy výskum, rozsudky a priame svedectvá, ktoré postupujú opačným smerom. Granáty z ochudobneného uránu masívne používali západné armády v Iraku, Kuvajte, Afganistane a na Balkáne. Tento druh trestného konania patrí do kategórie štyroch medzinárodných trestných činov a je podrobne vymedzený v článku 8 Rímskeho štatútu.

Varovanie pred rádioaktívnou katastrofou na Ukrajine s muníciou, ktorú používa iba NATO

Dňa 24. marca 2023 uskutočnil náčelník jednotiek jadrovej, biologickej a chemickej ochrany ruských ozbrojených síl generálporučik Igor Kirillov brífing o dôsledkoch zásobovania Kyjeva strelivom

s ochudobneným uránom zo strany západných krajín, v ktorom vyhlásil:

Dňa 21. marca 2023 námestníčka ministerka obrany Spojeného kráľovstva grófka Annabel Goldie v Snemovni lordov britského parlamentu oznámila, že Británia pošle na Ukrajinu pancierované podkalibrové granáty: **„Popri poskytnutí eskadry hlavných bojových tankov Challenger 2 Ukrajine poskytneme muníciu vrátane priebojných nábojov, ktoré obsahujú ochudobnený urán“.**

Cynický charakter vyhlásenia námestníčky ministra obrany Spojeného kráľovstva je daný tým, že bolo urobené takmer v predvečer ďalšieho výročia bombardovania Juhoslávie NATO, 24. marca 1999, kedy aliancia začala svoju operáciu tzv. Milosrdný anjel.

Rozkaz na začatie bombardovania koalíčných síl vydal generálny tajomník NATO Javier Solana, podľa ktorého išlo o humanitárnu operáciu.

Generálporučík uviedol, že pancierové podkaliberné strelivo používajú len krajiny NATO a pokračoval:

Chcel by som objasniť, čo je pancierové podkaliberné strelivo.

Je to delostrelecká strela s priemerom jadra menším ako je kaliber dela, používaná na strelbu proti tankom, pancierovým objektom, zvyčajne na priame strelnice.

Je potrebné pripomenúť, že ochudobnený urán je triviálny názov pre kov, ktorého základ tvorí viac ako 90 % izotopov uránu-238 a menej ako 1 % uránu-235.

Použitie ochudobneného uránu v takejto munícii je spojené s jeho vysokou hustotou, ktorá zabezpečuje ich vysokú penetráciu pancierovania. Tento efekt je dosiahnutý využitím kinetickej energie samotného jadra, ako aj jeho obalu. Pri náraze na pancier sa plášť z mäkkej ocele rozbije a odovzdá svoju energiu jadru, ktoré prenikne pancierom.

Zliatiny volfrámu majú podobné vlastnosti, ale munícia na báze volfrámu je drahšia na výrobu. Výroba munície s ochudobneným uránom je oveľa bežnejšia v krajinách, ktoré majú zásoby uránu, technológiu na jeho spracovanie a využitie na cudzom území, keď netreba myslieť na dopady na životné prostredie. Použitie munície na báze ochudobneného uránu nemá v súčasnom vojenskom konflikte žiadnu významnú výhodu oproti volfrámovej munícii. Treba poznamenať, že v ozbrojených konfliktoch bola munícia s ochudobneným uránom používaná výlučne štátmi NATO.

Po zásahu muníciou s ochudobneným uránom boli rádiologické podmienky v Iraku horšie ako v Hirošime.

Najmä v rokoch 2003-2004 použili USA takúto muníciu pri úderoch na iracké mestá: Amara, Bagdad, Basra, Karbala, Fallúdža.

Organizácia Spojených národov odhaduje, že USA celkovo použili v Iraku najmenej 300 ton ochudobneného uránu.

V dôsledku toho boli rádiologické podmienky vo Fallúdži oveľa horšie ako v Hirošime a Nagasaki po americkom bombardovaní. Toto mesto sa dodnes nazýva druhým Černobyľom.

Je potrebné pripomenúť, že ozbrojené sily NATO použili pri bombardovaní Juhoslávie v roku

1999 muníciu s ochudobneným uránom. Celkovo bolo v tejto krajine použitých asi 40 000 vzduchom odpaľovaných projektilov prepichujúcich pancier s viac ako 15 tonami ochudobneného uránu.

V dôsledku vystavenia munícii s ochudobneným uránom sa vytvára mobilný horúci oblak jemného aerosolizovaného uránu-238 a jeho oxidov, ktorý môže následne vyvolať rozvoj vážnych patológií.

Hlavné nebezpečenstvo radiácie z ochudobneného uránu nastáva, keď sa dostane do tela vo forme prachu.

Toky alfa žiarenia z malých častíc uránu, usadených v horných a dolných dýchacích cestách, pľúcach a pažeráku spôsobujú vznik zhubných nádorov. Uránový prach, ktorý sa hromadí v obličkách, kostiach a pečeni, vedie k zmenám vnútorných orgánov.

Podľa irackej vlády sa tak v roku 2005 výskyt rakoviny v krajine v dôsledku používania ochudobneného uránu zvýšil zo 40 na 1 600 prípadov na 100 000 ľudí. Bagdad v tejto súvislosti podal 26. decembra 2020 žalobu na Medzinárodný arbitrážny súd v Štokholme proti Washingtonu, v ktorej požaduje náhradu spôsobenej škody.

V krajinách bývalej Juhoslávie došlo aj k 25 % nárastu výskytu rakoviny

Obetami nezodpovednej politiky vlastného vedenia sa stali vojaci NATO, ktorí sa zúčastnili vojenských ťažení v Iraku a Juhoslávii.

Správa talianskeho hlavného vojenského lekárskeho inšpektora (2016) teda uvádza, že následne bolo zistených 4 095 vojakov národných ozbrojených síl nasadených na Balkáne (1994 - 1999) a v Iraku (2003) v oblastiach, kde sily NATO použili muníciu s ochudobneným uránom, u ktorých sa objavili zhubné nádory rôznych typov. V 8 % prípadov (330 osôb) boli choroby smrteľné.

Okrem toho urán zostáva v pôde dlhý čas a predstavuje riziko negatívnych účinkov na ľudí, zvieratá a plodiny.

V správe zverejnenej v Ženeve v roku 2002 skupina expertov, ktorí pod záštitou Programu OSN pre životné prostredie vykonali výskum na miestach útokov NATO, uviedla: **„Odborníkov prekvapila skutočnosť, že viac ako dva roky po bombových útokoch častice ochudobneného uránu boli stále prítomné vo vzduchu“.**

Vedúci expertného tímu okrem toho poznamenal: „Úlomky uránovej bomby sa našli v Srbsku v oblasti Plackovica, ktorá nie je vyznačená na mape bombardovania, ktorú predtým NATO predložilo OSN“. Záhada kontaminácie uránom v Plackkovići zostáva nevyriešená.

Úroveň kontaminácie pôdy a podzemných vôd v týchto oblastiach počas dlhého obdobia si vyžaduje nepretržité monitorovanie na posúdenie potenciálnych rizík.

Chcel by som upriamiť vašu pozornosť na dokumenty potvrdzujúce informovanosť krajín NATO o nebezpečenstve účinkov tohto druhu munície na vojakov, civilné obyvateľstvo a životné prostredie na danom území. Napríklad súhrnná správa Inštitútu environmentálnej politiky americkej armády pre Kongres v roku 1994 s názvom Dôsledky používania ochudobneného uránu americkou armádou pre zdravie a životné prostredie uvádza: **„Neexistuje žiadna technológia na zníženie toxicity ochudobneného uránu. Čistenie ochudobneného uránu oblasti uránovej munície je mimoriadne náročné“.**

Okrem toho sa v správe Kráľovskej spoločnosti Spojeného kráľovstva z roku 2001, Zdravotné riziká munície s ochudobneným uránom, uvádza: „**Hlavným typom rakoviny u ľudí postihnutých muníciou s ochudobneným uránom je rakovina pľúc**“.

Západ si dobre uvedomuje negatívne dôsledky používania munície s ochudobneným uránom. Napriek tomu, že použitie takejto munície spôsobí nenapraviteľné škody na zdraví vojakov a civilistov AFU, krajiny NATO, najmä Spojené kráľovstvo, vyjadrili svoju pripravenosť dodať tento typ zbraní kyjevskému režimu.

Navyše, po použití škrupín s ochudobneným uránom budú na ukrajinskom území kontaminované veľké plochy plodín a rádioaktívne látky sa roznesú cez vozidlá do zvyšku územia.

Okrem kontaminácie vlastného obyvateľstva by to spôsobilo obrovské ekonomické škody ukrajinskému agropriemyselnému komplexu, najmä rastlinnej a živočíšnej výrobe, čím by sa v budúcnosti na mnoho desaťročí, ak nie storočí, znížil akýkoľvek vývoz poľnohospodárskych produktov z Ukrajiny, pretože plochy plodín na úzeí Ukrajiny budú kontaminované.

ZDROJ: easternherald.com /novinky.cz / ceske-narodni-listy.estranky.cz